

10.SINIFLAR /
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI DERSİVI.ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME
SORULARI

1. I. Küşteri
II. Kafes
III. Yeni dünya
IV. Tasvir
V. Palanga
- Numaralanmış kavramlardan hangisi orta oyununun oynandığı alana verilen isimdir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Batı etkisinde gelişen Türk tiyatrosunun ilk örnekleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Genellikle kapalı ve süslü bir üslup tercih edilmiştir.
B) İlk örnekleri Servetifünun döneminde kaleme alınmıştır.
C) Sahnelenmek ve okunmak için eserler yazılmıştır.
D) Bazı eserlerde geleneksel Türk tiyatrosunun izleri görülür.
E) Batı edebiyatından çeviri ve uyarlamalar yapılmıştır.

3. (I) Karagöz, ışıklı beyaz bir perdede tasvirlerle oynatılan bir oyundur. (II) Değişik şive ve ses taklitlerinin yer aldığı oyunda Karagöz ve Hacivat başlıca tiplerdir. (III) Tuzsuz Deli Bekir, Kayserili, Acem, Yahudi, Karagöz'ün karısı, Cüce gibi tipler de bu oyunda yerini alır. (IV) Karagöz oyunu giriş, döşeme, olay ve bitiş olmak üzere dört bölümden oluşur. (V) Oyuna adını veren asıl konunun ele alındığı bölüm fasıl bölümüdür.
- Parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yanlış ifade kullanılmıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdakilerin hangisinde açıklama, ayraç içindek ile örtüşmemektedir?
- A) Toplumsal sorunlara eleştirel yakaşan tiyatro türü.(töre komedisi)
B) Orta oyununda veya Karagöz'de kadın rolüne çıkan erkek oyuncu.(zenne)
C) Orta oyununda cahil halkı temsil eden ana karakter.(pişekar)
D) Karagöz oyununda tef çalan, taklitlerin şarkılarını söyleyen, tasvirleri hayalîye veren yardımcı.(yardak)
E) Asıl olayın konu edildiği bölümdür, oyuna burada işlenen konuya göre isim verilir.(fasıl)

5. Aşağıdakilerin hangisinde Orta oyunu ve Karagöz'ün ortak özelliğidir?
- A) Doğaçlama oynanır.
B) Karakterleri canlıdır.
C) Işıklı bir perdede oynanır.
D) Genişçe bir alanda oynanır.
E) Davul zurna eşliğinde oynanır.

6. Geleneksel Türk tiyatrosunun ürünleri arasında meddah,orta oyunu, köy seyirlik oyunları ve Karagöz yer alır. Karagöz, bir gölge oyunudur. Bu oyun, deriden kesilen ve - - - olarak adlandırılan bazı şekillerin (insan, hayvan, eşya vb.) arkadan bir ışık verilerek beyaz bir perde üzerine yansıtılması temeline dayanır. - - - adı verilen kişiler tarafından Küşteri Meydanı diye anılan bir perdede oynatılan bu oyunlar, Türk halk geleneğinin önemli ürünlerindedir.

- Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi kelimeler getirilmelidir?**
- A) kukla-Zenne
B) tasvir-Hayalî
C) fasıl-Çelebi
D) kavuk-Hacivat
E) dekor-Yardakçı

10.SINIFLAR /
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI DERSİVI.ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME
SORULARI

7. "Söyledikçe sergüzeşti verir bezme letafet

Dinle imdi bende-i âcizden bir hoş hikâyet"
dizeleriyle söze başlanıp anlatımın sonunda da "Bu kıssadır, bir mecmua kenarında kaydolunmuş, biz de gördük, söyledik. Her ne kadar sürçü lisân ettikse affola!" biçiminde özür dilenmesi ile biten kalıp sözlerin yer aldığı bir tiyatro türüdür.

Parçada bahsedilen tiyatro türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kukla
B) Karagöz
C) Meddah
D) Orta Oyunu
E) Köy Oyunları

8.

	Özellik	Tip
I	Kadın rolüne çıkan erkek oyuncu	Zenne
II	Sorunları zor kullanarak çözen kabadayı	Deli Bekir
III	Karagöz oyununda soytarı	Maskara
IV	Hazırcevap, eğitim görmemiş oyunun ana kişisi	Karagöz
V	Eğitilmiş mirasyedi genç	Bebe Ruhi

Tabloda verilen tipler ve özellikleriyle ilgili hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Şu dükkan dediğin deveye benzeyen şeyin önünden belki on defa geçtik.

Verilen cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Birleşik cümledir.
B) Devrik cümledir.
C) Bağlı cümledir.
D) İsim cümlesidir.
E) Olumsuz cümledir.

10. - - - Türk edebiyatında Batılı anlamda yazılmış ilk tiyatro örneğidir. Eser, önce saray tiyatrosunda oynanmak amacıyla yazılmış, sonra Tercümân-ı Ahvâl gazetesinde tefrika hâlinde yayımlanmıştır. Kahramanların kişilik özelliklerine uygun olarak konuşturulmaları, karşılıklı konuşmalarda kelimelerin yanlış anlaşılmasının güldürü unsuru olarak kullanılması dikkat çeker. Bu özellikler, Karagöz ve orta oyunu gibi geleneksel Türk tiyatrosu ürünlerinden yararlandığını gösterir.

Parçada bahsedilen tiyatro eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gülnihal
B) Şair Evlenmesi
C) Zavallı Çocuk
D) Afife Anjelik
E) Zoraki Tabip

11. Neyse bırakalım bunları da biz başka şeyden konuşalım.

Aşağıdakilerden hangisi yapı bakımından bu cümleyle özdeştir?

- A) Birçok gelişme yaşandı beni hep düşündüren.
B) Senin söylediklerin bizim yaşantımıza uymaz.
C) Onun niyetini öğrenince hiçbir diyeceğiniz kalmayacak.
D) Yanlış anlaşılmaya müsait sözler söyledi konuşma bitene kadar.
E) Benim gibi düşünmene sevindim; çünkü bu çocuk dürüstlüğüyle gönlümü çaldı.

12. **Aşağıdakilerden hangisi birleşik, kurallı bir isim cümlesidir?**

- A) Avlu bir uzun yol tuğla döşeli.
B) Bir zafer müjdesi burda her isim.
C) İğde çiçek açmış, dallar götürmez.
D) Sen gelince bir mutluluk ülkesiyim.
E) Ben bir yıldızım, yıldızlar ortasında.